Historien om Sarah og familien

Ukom

UNDERSØKELSE ETTER DRUKNINGSTRAGEDIEN I TROMSØ

Historien om Sarah og familien

Publisert 15. juni 2021

ISBN 978-82-8465-016-6

Adam kom til Norge som flyktning fra Sør-Sudan i 2015, og i 2017 ble familien gjenforent i Tromsø. Han fortalte at han og Sarah bodde i landsbyen der begge hadde vokst opp. Den første datteren deres ble født i 2012. Adam forsørget familien gjennom en kontorjobb.

Adam hadde behov for beskyttelse i Norge. Han kom først til et asylmottak i Alta og bodde der i halvannet år før han fikk innvilget oppholdstillatelse i 2017. Han ble da bosatt i Tromsø kommune, hvor han startet i introduksjonsprogrammet og begynte på voksenopplæringen. Etter åtte måneder fikk han jobb og sluttet samtidig på skolen. Han forteller at han egentlig ønsket å studere på dagtid og jobbe på kveldstid.

Sarah

Sarah var 23 år og gravid med deres andre barn da Adam flyktet. Hun ble da hentet hjem til sin svigerfamilie. To måneder senere fødte hun en datter. Lederen for landsbyen mente at det var en risiko for sikkerheten til innbyggerne at hun oppholdt seg der. Hun og babyen ble derfor sendt til en flyktningleir. Den eldste datteren, som da var tre år, ble igjen i landsbyen der hun ble tatt vare på av bestemoren.

I 2016 søkte Sarah om familiegjenforening i Norge, og etter et års tid ble søknaden innvilget. Høsten 2017 ble hun og døtrene, som da var to og fem år gamle, gjenforent med Adam i Tromsø. De flyttet da inn på Adams hybel. Etter rundt en måned skaffet han selv en ny bolig som var bedre tilpasset familiens behov.

Adam forteller at Sarah var en snill kvinne, og han opplevde ikke at det var noe uvanlig med henne etter at de ble gjenforent. Deres felles mål var å skape et godt og trygt liv for seg selv og barna i Norge.

Sarahs første kontakt med helsetjenesten var hos helsesykepleier ved migrasjonshelseteamet to måneder etter ankomsten til Norge. Det ble da konstatert at hun var gravid med sitt tredje barn. Hun fikk time til første svangerskapskontroll hos flyktninglegen i januar 2018. Like etter fikk hun tildelt fastlege, og den videre oppfølgingen i svangerskapet var hos fastlege og kommunejordmor. Selv om de brukte tolk, var kommunikasjonen mellom henne og fastlegen/kommunejordmoren noen ganger vanskelig. Flere ganger oppsøkte hun kommunejordmor uten timeavtale, og uten tolk var det ikke lett å forstå hva hun ville.

I januar 2018 begynte Sarah introduksjonsprogrammet, og hun fikk norskundervisning ved voksenopplæringen. Hun var motivert for å lære seg norsk og hadde som mål å bli student.

Sommeren 2018 fødte hun parets tredje datter. Sarah hadde fødselspermisjon frem til april 2019. Et par måneder etter fødselen merket ektefellen at hun ikke likte å være i kontakt med folk og at hun begynte å isolere seg.

Barna gikk først sammen i barnehage. Høsten 2018 begynte den eldste datteren på skolen. Personalet i barnehage og skole opplevde barna som glade og sosiale. Foreldrene byttet på å hente og levere barna.

Sarahs hovedoppgaver, utenom introduksjonsprogrammet, var å passe barna og holde orden i huset. Begge ektefellene deltok i matlagingen. Hun fortalte en venn at hun ikke var helt komfortabel med dagligdagse aktiviteter utenfor hjemmet, for eksempel å handle klær.

I begynnelsen gikk opplæringen bra, men etter hvert mistet hun trivselen og hadde en del fravær på skolen. Dette førte til trekk i stønaden. Hun ønsket å bytte til en klasse på et høyere nivå enn det hun var plassert i. Det var frustrerende for henne å få undervisning på det nivået som skolen vurderte henne til.

Vi kjenner ikke til at hun søkte hjelp for å takle hverdagen. Helsepersonell, som familien var i kontakt med, opplevde at Sarah var stolt av barna sine og ville det beste for dem. Hun var opptatt av å ha god helse, var redd for kreft og opptatt av at både hun og barna fikk i seg nok vitaminer. Hun ba derfor helsestasjonen om konkrete råd.

De som møtte Sarah, forteller at hun var stille og forsiktig. Samtidig fremsto hun som målrettet og motivert for å komme videre i systemet og etablere seg i Norge.

Adam forteller at Sarah virket sliten den siste tiden før tragedien. Hun våknet sent og ville ikke på skolen. Han forklarte at samlivet deres var vanskelig og at de hadde søkt om separasjon et halvt år tidligere. De visste ikke hvem som kunne hjelpe dem, hvem de kunne stole på og ha tillit til. De siste ukene før hun døde, snakket hun mye i telefonen med familien i Sør-Sudan og bekjente i Norge.

Mandag 2. desember 2019

Adam forteller at dagen startet som en vanlig dag for familien. Sarah dro til voksenopplæringen for å gjennomføre norsktest, og deres eldste datter dro på skolen. Han var hjemme med de to yngste barna. Etter testen kom Sarah hjem, og sammen reiste de til fastlegen for å sjekke et bleieutslett som plaget den yngste datteren. Ettersom hun møtte på skolen og legesenteret som vanlig den dagen, tenkte han ikke på at hun hadde behov for hjelp.

Da ettermiddagen kom, ville ikke Sarah at Adam skulle gå på jobb. Hun skal ha vært svært fortvilet. Etter at han hadde dratt, tok hun med seg døtrene på en buss. Hun prøvde gjentatte ganger å få fatt i Adam på mobilen, uten å lykkes. Sarah og døtrene gikk av bussen på Fagereng.

Tilfeldig forbipasserende ble bekymret da de fant en forlatt barnevogn på sykkelstien ved fjæra. De fryktet at noe alvorlig hadde skjedd og varslet nødetatene. I redningsaksjonen ble Sarah og de tre døtrene på ett, fire og syv år hentet livløse opp av sjøen. Sarah og de to eldste jentene døde. Den minste jenta overlevde.

Lyslykter i snøen ved vannkanten. Foto: Jørn Inge Johansen, NRK.

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924